

1. Vayikra 19:16

You shall not be a gossipmonger among your people; you shall not stand by while your fellow's blood is shed—I am G-d.

ויקרא פרק יט פסוק טז

לא תלך רכיל בעמיתך לא תעמד על דם רעהו אני יְקוּק:

2. Mishnah, Sanhedrin 4:5

How does one intimidate the witnesses in a capital case [in order that they will tell the truth]? ... [One tells them] only one human being was originally created to teach you that for all who destroy one life from Israel, it is as if they have destroyed an entire world. All who save one life from Israel, it is as if they have saved an entire world.

משנה מסכת סנהדרין פרק ד משנה ה

כיצד מאיימין את העדים על עדי נפשות...לפיכך נברא אדם יחידי ללמדך שכל המאבד נפש אחד מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא וכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא.

3. Talmud Bavli, Bava Metzia 62a

If two people were traveling on the road [in the desert], and one of them has a pitcher of water—if both were to drink, both would die [before reaching a village]; if only one drinks, that one will arrive at the village. Ben Petura taught that in such a case it is better that both should drink and both should die rather than one should witness the death of his fellow. And so it was practiced until Rabbi Akiba came and taught: It is written (*Vayikra* 25:36), "That your brother should live with you" [but shall not die with you, therefore]—your life takes precedence over your fellow's life.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א

שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם—מתים, ואם שותה אחד מהן—מגיע לישוב. דרש בן פטורה: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: וחי אחיך עמך—חייך קודמים לחיי חבריך.

4. Talmud Bavli, Sanhedrin 73a

From where do we know that if a man sees his fellow Jew drowning, mauled by beasts, or attacked by robbers, that he is bound to save him? From the verse (*Vayikra* 19:16), "You shall not stand by while your fellow's blood is shed." But is it derived from this verse? Is it not rather from elsewhere? Where do we know [that one must save his fellow from] the loss of himself? From the verse (*Devarim* 22:2), "And you shall restore it to him!"—From that verse I might think that it is only a personal obligation, but that he is not obligated to take the trouble of hiring men [if he cannot save him himself]. Therefore, this verse teaches that he must.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עג עמוד א

גופא: מנין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו תלמוד לומר לא תעמד על דם רעהו. והא מהכא נפקא? מהתם נפקא: אבדת גופו מניין—תלמוד לומר והשבתו לו!—אי מהתם הוה אמינא: הני מילי—בנפשיה, אבל מיטרח ומיגר אגורי—אימא לא, קא משמע לן.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

5. Talmud Yerushalmi, Terumot 8:4

Rabbi Issi was captured by bandits. Rabbi Yochanan said, "Prepare for him his burial garments." Rabbi Shimon Ben Lakish said, "I will either kill or be killed. I will go and save him with my strength."

**תלמוד ירושלמי מסכת תרומות פרק ח
הלכה ד**

רבי איסי איתציד בספסופה אמר רבי יונתן יכרך המת בסדינו אמר רבי שמעון בן לקיש עד דאנא קטיל ואנא מיתקטיל אנא איזיל ומשיזיב ליה בחיילא.

6. Mishneh Torah, Rambam, Laws of the Murderer and Preserving Life 1:14-15**Halakhah 14**

If one person is able to save another and does not save him, he transgresses the prohibition (*Vayikra* 19:16), "You shall not stand by while your fellow's blood is shed." Similarly, if one person sees another drowning in the sea or being attacked by bandits, or being attacked by wild animals, and although able to rescue him either alone or by hiring others, does not rescue him; or if one hears a non-Jew or informers plotting evil against another or laying a trap for him and he does not call it to the other's attention and let him know; or if one knows that a non-Jew or a violent person is going to attack another and although able to appease him on behalf of the other and make him change his mind, he does not do so; or in any similar case—he transgresses the prohibition, "You shall not stand by while your fellow's blood is shed."

Halakhah 15

Although one is not flogged for transgressing these prohibitions because one only violates them through inaction, the offense is most serious, for if one destroys a single life from Israel, it is regarded as though one destroyed the whole world, and if one saves a single life from Israel, it is regarded as though one saved an entire world.

**רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש
פרק א:ד-טז**

הלכה יד
כל היכול להציל ולא הציל עובר על (ויקרא יט:טז) לא תעמוד על דם רעך, וכן הרואה את חברו טובע בים או ליסטים באים עליו או חיה רעה באה עליו ויכול להצילו הוא בעצמו או שישכור אחרים להצילו ולא הציל, או ששמע גוים או מוסרים מחשבים עליו רעה או טומנין לו פח ולא גלה אוחן חברו והודיעו, או שידע בגוי או באנס שהוא קובל על חברו ויכול לפייסו בגלל חברו ולהסיר מה שבלבו ולא פייסו, וכל כיוצא בדברים אלו, העושה אותם עובר על לא תעמוד על דם רעך.

הלכה טז

אף על פי שאין לוקין על לאוין אלו מפני שאין בהן מעשה חמורים הם שכל המאבד נפש אחת מישראל כאילו אבד כל העולם כולו וכל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים כל העולם כולו.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

7. Hagahot Maimoniyot¹, Mishneh Torah, Laws of the Murderer and Preserving Life 1:14

In the *Yerushalmi* it concludes that one is obligated to enter into even uncertain life-threatening danger [in order to save another from certain life-threatening danger].

הגהות מיימונית (דפ' קושטא)

בירושלמי מסיק אפילו להכניס עצמו בספק סכנה חייב.

8. Beit Yosef², Choshen Mishpat 426

It is written in the *Hagahot Maimoniyot* that in the *Yerushalmi* it concludes that one is obligated to enter into uncertain life-threatening danger risk in order to save another. It appears that the reason for this is because the victim is in certain life-threatening danger while the rescuer is only in uncertain life-threatening danger.

בית יוסף חושן משפט סימן תכו

וכתבו הגהות מיימונית (דפ' קושטא) עבר על לא תעמוד וכו' בירושלמי מסיק אפילו להכניס עצמו בספק סכנה חייב עד כאן ונראה שהטעם מפני שהלה ודאי הוא ספק;

9. Shulchan Arukh, Choshen Mishpat 426:1

If one person sees another drowning in the sea or being attacked by bandits, or being attacked by wild animals, and although able to rescue him either alone or by hiring others, does not rescue him; or if one hears a non-Jew or informers plotting evil against another or laying a trap for him and he does not call it to the other's attention and let him know; or if one knows that a non-Jew or a violent person is going to attack another and although able to appease him on behalf of the other and make him change his mind, he does not do so; or in any similar case—he transgresses the prohibition, "You shall not stand by while your fellow's blood is shed."

שולחן ערוך חושן משפט סימן תכו סעיף א

הרואה את חברו טובע בים, או לסטים באין עליו, או חיה רעה באה עליו, ויכול להצילו הוא בעצמו או שישכור אחרים להציל, ולא הציל; או ששמע עובדי כוכבים או מוסרים מחשבים עליו רעה או טומנים לו פח ולא גילה אוחן חברו והודיעו; או שידע בעובד כוכבים או באנס שהוא בא על חברו, ויכול לפייסו בגלל חברו ולהסיר מה שבלבו ולא פייסו, וכיוצא בדברים אלו, עובר על לא תעמוד על דם רעך (ויקרא יט, טז).

¹ Rabbi Meir the son of Yekutiel HaKohen (13th century) wrote a gloss on the side of the *Mishneh Torah* that presents Ashkenazi practice and particularly the view of *Tosafot*.

² Rabbi Yosef Karo (1488-1575) wrote the *Shulchan Arukh*, which has become the authoritative code of Jewish law. The *Shulchan Arukh* itself was distilled from an encyclopedic commentary that he wrote on the *Tur* (see footnote 6) entitled the *Beit Yosef*.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

10. Responsa, Radbaz³ 5:218

...and not only this but even if there is a small amount of life-threatening danger [to the rescuer], like when one sees another drowning in the sea or being attacked by bandits, or being attacked by wild animals, in all of the cases there is some danger [to the rescuer]. Even here one is obligated to save... One should know that included in the prohibition of "You shall not stand by" is that one is obligated to save another's property. However, one is not obligated to enter into uncertain life-threatening danger in order to save another's property. One is obligated to enter into uncertain life-threatening danger in order to save another's life or to prevent them from being sexually violated, and so it says in the *Yerushalmi*. However, if the uncertainty of the danger inclines toward certain life-threatening danger, one is not obligated to give oneself over in order to save another in danger.

שו"ת רדב"ז חלק ה סימן ריח

ולא זו בלבד אלא אפילו יש בו קצת ספק סכנה כגון ראה אותו טובע בים או לסטים באים עליו או חיה רעה שיש בכל אלו ספק סכנה אפילו הכי חייב להציל... והוא יודע שיש בכלל לאו זה שלא יעמוד על הפסד ממון חבירו אלא שאינו חייב להכניס עצמו לספק סכנה בשביל ממנו אבל להציל נפש חבירו או שלא יבא על הערוה אפי' במקום דאיכא ספק סכנה חייב להציל והכי איתא בירושלמי ומכל מקום אם הספק נוטה אל הודאי אינו חייב למסור עצמו להציל את חבירו.

11. Responsa, Radbaz 3:627

It was asked of me to give my opinion on that which was written that if a non-Jewish ruler says to a Jew, "Let me cut off one your limbs, that you will not die from it, or I will kill your fellow Jew." There are those that say that one is obligated to let their limb be cut off since they will not die.... Answer: This is [only to be considered] acting righteously [beyond the letter of the law] but according to the letter of the law there is an answer...for perhaps through the cutting off of the non-essential limb, one will lose a lot of blood and die. Who is to say that the blood of your fellow is redder than your blood? I once witnessed a person who died because of receiving several fine cuts to his ear in order to draw blood, and instead he bled so much until he died. There is certainly no limb that is less important than the ear and all the more so if one were to cut it off... Also it is written (*Mishlei* 3:17), "Its paths are paths of pleasantness," and it is essential that the laws of our Torah should agree with one's logic and common sense. How would it ever occur to us that a person should let another blind his eye, cut off his arm or leg in order to save another? Therefore I see no reason for this ruling other than acting righteously [beyond the letter of the law]. Happy is the portion for one who is able to fulfill this. If there is uncertain life-threatening danger, one who risks one's life is to be considered foolishly righteous because your uncertain danger takes precedence over your fellow's certain danger.

שו"ת רדב"ז חלק ג סימן תרכז

שאלת ממני אודיעך דעתי על מה שראית כתוב אם אמר השלטון לישראל הנח לי לקצץ אבר אחד שאינך מת ממנו או אמית ישראל חבירך. יש אומרים שחייב להניח לקצץ האבר הואיל ואינו מת...תשובה זו מדת חסידות אבל לדין יש תשובה...ותו דילמא על ידי חתיכת אבר אעפ"י שאין הנשמה תלויה בו שמא יצא ממנו דם הרבה וימות ומאי חזית דדם חבירו סומק טפי דילמא דמא דידיה סומק טפי. ואני ראיתי אחד שמת על ידי שסרטו את אזנו שריטות דקות להוציא מהם דם ויצא כ"כ עד שמת והרי אין לך באדם אבר קל כאזן וכ"ש אם יחתכו אותו... ותו דכתיב דרכיה דרכי נועם וצריך שמשפטי תורתנו יהיו מסכימים אל השכל והסברא ואיך יעלה על דעתנו שניח אדם לסמא את עינו או לחתוך את ידו או רגלו כדי שלא ימיתו את חבירו הלכך איני רואה טעם לדין זה אלא מדת חסידות ואשרי חלקו מי שיוכל לעמוד בזה ואם יש ספק סכנת נפשות הרי זה חסיד שוטה דספיקא דידיה עדיף מוודאי דחבריה.

³ Rabbi David ben Solomon ibn Avi Zimra (1479-1573) was born in Spain and left in 1492, as a result of the Spanish expulsion of the Jews. He eventually became head of the Jewish community in Cairo and wrote several hundred responsa.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

12. Sefer Meiroi Einayim⁴, Choshen Mishpat 426:

In the *Hagahot Maimoniyot* it is written that in the *Yerushalmi* it concludes that one is obligated to enter even into doubtful (life-threatening) danger [to save another in danger]. The *Beit Yosef* explains that this is because the victim is in certain danger while the rescuer is only in doubtful danger. The *Shulchan Arukh* left this [obligation] out and so too did the *Rema*. This is possibly due to that fact that halachic authorities such as the *Rif*⁵, the *Rambam*, the *Rosh*, and the *Tur*⁶ made no mention of it either and because of this, it was left out.

סמ"ע סימן תכו:ב

ובהגהות מיימוניות [פ"א מרוצח הט"ו דפוס קושטא] כתבו דבירושלמי [ראה סוף פ"ח דתרומות] מסיק דצריך אפילו להכניס עצמו בספק סכנה עבור זה, והביאו הבית יוסף [סעיף ב'], וכתב זה לשונו, ונראה שהטעם הוא מפני שהלה ודאי והוא ספק, עד כאן לשונו. גם זה השמיטו המחבר ומור"ם ז"ל, ובוזה יש לומר כיון שהפוסקים הרי"ף והרמב"ם והרא"ש והטור לא הביאו בפסקיהו, משום הכי השמיטוהו גם כן:

13. Shulchan Arukh HaRav⁷, Orach Chaim, 329:8

If one sees a boat with Jews aboard that is in trouble, or a river that is overflowing, or an individual Jew who is being pursued by a non-Jew, one is commanded to violate the *Shabbat* to save them even if it is only doubtful that they will be saved. However, if there is danger, one is not obligated to endanger himself in order to save another. This is true even though the rescuer's danger is doubtful and the victim's danger is certain. As it says (*Vayikra* 18:5), "And you shall live by them," and not come to uncertain death—threatening danger by attempting to fulfill (*Vayikra* 19:16), "You shall not stand by while your neighbor's blood is shed."

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן שכט סעיף ח

הרואה ספינה שיש בה ישראל המטורפת בים וכן נהר שוטף וכן יחיד הנרדף מפני נכרי מצוה על כל אדם לחלל עליהם שבת כדי להצילם ואפילו הוא ספק אם יציל ומכל מקום אם יש סכנה אין לו לסכן עצמו כדי להציל את חבירו מאחר שהוא חוץ מן הסכנה ואף שרואה במיתת חבירו ואף על פי שהוא ספק וחבירו ודאי מכל מקום הרי נאמר וחי בהם ולא שיבא לידי ספק מיתה על ידי שיקיים מה שנאמר לא תעמוד על דם רעך:

⁴ Rabbi Yehoshua Falk (1555-1614) wrote an authoritative commentary on the *Choshen Mishpat* section of the *Shulchan Arukh*.

⁵ Rabbi Yitzchak Alfasi (1013-1103) wrote one of the first major codes of Jewish law, *Sefer Ha-halakhot*. Born in Fez, he spent nearly his entire life in Morocco.

⁶ Rabbi Yacok ben Asher (1270-1340) was an influential medieval rabbinic authority. He is often referred to as the *Baal ha-Turim*, or more simply the *Tur*, after his main work in Jewish law, the *Arba'ah Turim*.

⁷ Rabbi Shneur Zalman of Liadi (1745-1812), also known as the Alter Rebbe, the first rebbe of Lubavitch Chasidism. He composed his own version of the *Shulchan Arukh* with a new summary of the laws.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

14. Arukh HaShulchan⁸, Choshen Mishpat 426:4

The later halakhic authorities have brought down in the name of the *Yerushalmi* that one is obligated to enter into uncertain life-threatening danger in order to rescue another from certain life-threatening danger. The earlier authorities left this out because it is clear from the *Bavli* that one is not obligated. Regardless, in every situation one should measure the matter and not be overly protective of one's own life more than is necessary. About this it was said (*Tehillim* 50:23), "I will show him the salvation of G-d." All who save one life from Israel, it is as if they have saved an entire world.

15. Mishnah Berura, Orach Chaim 329:19

If there is life-threatening danger to the rescuer, one is not obligated to endanger one's life because the rescuer's life takes precedence over the life of a fellow Jew. Even if there is uncertain life-threatening danger, the rescuer's uncertain danger takes precedence over the certain danger of the one at risk. However, one must measure the situation carefully because one who is overly precise in these matters will come to suffer the same fate as the one in danger.

16. Nefesh HaRav, Rabbi Herschel Schachter⁹ p. 166-167

It happened in Brisk (Russia) that there was a cholera outbreak. Although it is a very contagious disease, Rabbi Chaim Soloveitchik¹⁰ instructed that everyone in the town was obligated to help those that had passed out in the streets from the illness and to support them in any way possible. Those who had passed out were to be considered to be in certain life-threatening danger while those who came to assist them were only to be considered as if they are entering into uncertain life-threatening danger. Rabbi Chaim felt that the *halakhah* was like the *Hagahot Maimoniyot* in the name of the *Yerushalmi*... One time he even removed his own coat (even though by doing so he would endanger himself slightly by weakening his body from the cold and risk contracting cholera) in order to cover up one of the dangerously ill until they could be brought inside. Rabbi Chaim did not become sick through this, but many others who helped the sick did become sick and even died.

ערוך השולחן חושן משפט סימן תכ"ד

הפוסקים הביאו בשם ירושלמי דחייב אדם להכניס את עצמו לספק סכנה כדי להציל חבירו והראשונים השמיטו זה מפני שבש"ס שלנו מוכח שאינו חייב להכניס את עצמו ומיהו הכל לפי הענין ויש לשקול הענין בפלס ולא לשמור את עצמו יותר מדאי ובוזה נאמר ושם אראנו בישע אלהים זהו ששם אורחותיו וכל המקיים נפש מישאל כאלו קיים עולם מלא.

משנה ברורה סימן שכט"ז

ומכל מקום אם יש סכנה להמציל אינו מחויב דחייב קודם לחיי חבירו (איסור והיתר הארוך) ואפילו ספק סכנה נמי עדיף ספיקו דידיה מודאי דחברו אולם צריך לשקול הדברים היטב אם יש בו ספק סכנה ולא לדקדק ביותר כאותה שאמרו המדקדק עצמו בכך בא לידי כך [פתחי תשובה חו"מ סי' תכ"ו]:

נפש הרב, רב צבי שכטר, דף קסו-קסז

פעם היתה בבריסק מגפת חולירע, ולמרות שהיא מחלה המדבקת מאוד, הורה רב חיים סולוביצ'יק שהכל מחויבים לעזור לאלו שהתעלפו ברחובות מחולשת המחלה, ולסייעם בכל מה שאפשר, דאלו שהתעלפו הם בבחינת ודאי סכנה, והבא לסייע רק מכניס את עצמו לכלל ספק סכנה והיה סבור כדעת הגהות מיימונית בשם הירושלמי... ופעם אף הסיר את המעיל שלו אף על פי שעל ידי כן הסתכן קצת בעצמו פן בחלישות גופו מכח הקור תדבק בו מחלת החולירע, בכדי לכסותו בו אחד מהחולים המסוכנים עד שהכנסוהו לבית. הגאון רב חיים לא נחלו בוזה, אך כמה מהמסייעים האחרים כן נחלו ואף מתו.

⁸ Rabbi Yechiel Michel Epstein (1829-1908), often called the Arukh ha-Shulchan (after his main work of that name), was a rabbi and posek (authority in Jewish law) in Lithuania.

⁹ Rabbi Herschel Schachter (b. 1941) is a rabbi and *rosh yeshiva* at Rabbi Isaac Elchanan Theological Seminary at Yeshiva University. He worked for many years as an assistant to Rabbi Joseph Soloveitchik, the subject of this book.

¹⁰ Rabbi Chaim Soloveitchik (1853-1918), also known as Reb Chaim Brisker, was a great Talmudic scholar and is credited as the founder of the popular Brisker approach to Talmudic study.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

17. Magen Avraham¹¹, Orach Chaim 156:2

In *Masechet Shabbat* 33b (regarding the story of Rabbi Shimon Bar Yochai and the cave), it says that women are sensitive and if they are tortured they might reveal the location [of Rabbi Shimon Bar Yochai and his son]. They then decided to go hide in a cave. From this we learn that it is permitted to flee from life-threatening danger even though doing so will cause pain to your fellow. It also teaches that one is obligated to endure pain in order that one's fellow will not be killed.

מגן אברהם סימן קנו"ב

בשבת דף ל"ג אמרינן נשים דעתן קלות דלמא מצערי להו ומגלי לן אזלו עשו במערתא, משמע שמותר לו לברוח כשיש סכנת נפשות אע"פ שמתוך זה גורם צער לחבירו ומשמע שהוא מחוייב לסבול צער כדי שלא יהרג חבירו.

18. Migdal Oz¹², Even Bochen 1:83

Also it appears that one does not need to endure difficult suffering and bitterness in order to save one's fellow because lashes are worse than death... All the more so one is not obligated to give oneself over to non-Jews to endure suffering in order to save a friend.

מגדל עוז, אבו בוחן א:פג

גם יסורין קשים ומרים נראה שאינו צריך לסבול בשביל הצלת חבירו, דנגידא קשי ממותא... קל וחומר שאין אדם חייב למסור עצמו ביד גוים ליסורין בשביל הצלת חבירו.

19. Rosh¹³, Sanhedrin 8:2

The one who is saved is obligated to compensate the rescuer for the expenses that the rescuer incurred. This is because one is not obligated to save another with one's own money if the one in danger has money. This is as was said in *Sanhedrin* 74a, "If one is being pursued and one's life is in danger, one is not liable for destroying the property of the pursuer in order to save one's own life. If one destroys the property of another to save one's own life, one is liable for the damage."

רא"ש מסכת סנהדרין פרק ח סימן ב

ההניצול חייב לפרוע למציל מה שהוציא. דאין אדם מחוייב להציל נפש חבירו בממונו היכא דאית ליה ממונא לניצול. כדאמר לקמן (דף עד א) נרדף ששיבר את הכלים של רודף פטור. של כל אדם חייב ואם היה מחוייב להציל את הנרדף בממונו א"כ יפטור משבירת הכלים שהרי ממון חבירו מחוייב להציל וברשות שברם כדי להנצל:

20. Sefer Meiroth Einayim, Choshen Mishpat 426:1

It is learned that one is obligated to save another in danger through their own efforts from the verse (*Devarim* 22:2), "And thou shall restore it to him!" From the verse (*Vayikra* 19:16), "You shall not stand by while your fellow's blood is shed," we learn the additional obligation that one must spend money even to hire others to save the one in danger if necessary. The *Rosh* and the *Tur* wrote that if the one in danger has money, that person must compensate the rescuer. The *Rosh* brings a proof for this and it is surprising that the *Shulchan Arukh* and the *Rema* did not cite this.

סמ"ע סימן תכו"א

או שישכור אחרים כו' — דאילו להצילו בגופו מוהשבותו לו (דברים כ"ב ב') נפקא דאבידת גופו של חבירו צריך להשיב לו (סנהדרין ע"ג ע"א [, ומלא תעמוד על דם רעך (ויקרא י"ט ט"ז) מרבינן אפילו להוציא ממון על ידי שישכור אחרים להצילו צריך. וכתבו הרא"ש (סנהדרין פ"ח סי' ב') והטור בסימן זה (סעיף א') זה לשונו, מיהו אם יש לו ממון להציל עצמו חייב לשלם לחבירו, והביא הרא"ש ראייה לדבר, ומהתימה שהשמיטו המחבר ומור"ם ז"ל.

¹¹ Rabbi Avraham Abele Gombiner (1633-1683) was born in Gąbin (Gombin), Poland, and is best known for his *Magen Avraham* commentary, which is considered the definitive commentary on the *Orach Chayim* section of the *Shulchan Arukh*.

¹² Rabbi Yaakov Emden (1697-1776) was a halakhic authority based in Germany and was one of the most prolific writers of scholarly rabbinic works.

¹³ Rabbi Asher ben Yechiel (1250–1328) was born in Germany and eventually moved to Spain after religious persecution. His primary work is a comprehensive commentary on the Talmud.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

21. Siftei Cohen¹⁴, Choshen Mishpat 426:1

The *Sefer Meiroi Einayim* writes that it is surprising that the *Shulchan Arukh* and *Rema* did not cite this. The *Rema* already wrote it in *Yoreh Deah* 252:12 and the *Beit Yosef* in *Yoreh Deah* 252:12.

ש"ך חושן משפט סימן תכ"א

או שישכור אחרים כו' — עיין בסמ"ע ס"ק א' עד ומהתימא שהשמיטו המחבר ומור"ם ז"ל כו' כבר כתבו מור"ם בי"ד סי' רנ"ג [רנ"ב] ס"ס י"ב בהגהה בשם מרדכי ע"ש וע"ש בב"י סכ"ב בשם מהרי"ו:

22. Shulchan Arukh, Yoreh Deah 252:12

Rema: If one redeems a captive, the captive is then obligated to compensate the rescuer if he has money to pay. We do not say that one has "chased away a lion from your fellow's property" [which is considered an act of *chesed* and one does not receive compensation for]. The one who was redeemed must immediately compensate the rescuer.... If the rescuer has not been compensated, he can take the one who was redeemed to court. Without this, one would not redeem their fellow [who was captive].

שולחן ערוך יורה דעה סימן רנב:יב

הגה:...הפודה חבירו מן השביה, חייב לשלם לו אם אית ליה לשלם, ולא אמרינן דהוא מבריה ארי מנכסי חבירו (מרדכי פ' הכונס ופ' דיני גזירות ות' מהרי"ו סי' קמ"ח קמ"ט וב"י בשם מ"כ). וצריך לשלם לו מיד... ואם אית ליה אחר כך טענה עליו יתבענו לדין, דבלא זה אין אדם פודה את חבירו. (מהרי"ו סי' קמ"ט וכ"כ הב"י).

23. Shulchan Arukh, Orach Chaim 618:1-2**Seif 1**

If one is sick [on *Yom Kippur*] and needs to eat and there is an expert doctor, even a non-Jew, who says that if the sick person is not fed, it is possible that the sickness will become worse and more dangerous, feed him according to the doctor's word.

Seif 2

If one doctor says that he needs to eat and another doctor says that he does not, feed him. *Rema*¹⁵: This is also true when it is two doctors versus two doctors and some have greater expertise than the others.

שולחן ערוך אורח חיים סימן תריח**סעיף א**

חולה שצריך לאכול, אם יש שם רופא בקי אפילו הוא עובד כוכבים שאומר: אם לא יאכילו אותו אפשר שיכבד עליו החולי ויסתכן, מאכילין אותו על פיו...

סעיף ב

רופא אחד אומר: צריך, ורופא אחד אומר: אינו צריך, מאכילין אותו. הגה: והוא הדין לשנים נגד שנים, ואפילו קצתן יותר בקיאים מקצתן.

¹⁴ Rabbi Shabbatai ben Meir Ha-Kohen (1621-1662), a noted Talmudist and halakhist who became known as the Shach. He wrote an authoritative commentary on two sections of the *Shulchan Arukh*: *Yoreh Deah* and *Choshen Mishpat*.

¹⁵ Rabbi Moshe Isserles (1520-1572) lived in Cracow, Poland, and wrote an expansion of the *Shulchan Arukh* known as the *Mapah* (tablecloth), printed in all editions of the *Shulchan Arukh*, which details prevailing practice in Ashkenazi communities.

PRIZMAH

Center for Jewish Day Schools

MOOT BEIT DIN

